

MICHELIN

BUDAPESZT

ERGO
HESTIA®

Tytuł: Budapeszt. Michelin

Teksty: Budapest. Week-end, Węgry. Zielony Przewodnik

Tłumaczenie: Ewa Konopka

Aktualizacja: Aurelia Hołubowska

Redaktor prowadzący: Miron Kokosiński

Redakcja: Aurelia Hołubowska

Korekta: Katarzyna Dziagacz

Projekt graficzny: Dawid Kwoka

Skład i redakcja techniczna: Sabina Binek

Projekt okładki: Jan Paluch

Zdjęcie na okładce: Noppasin Wongchum / Shutterstock.com

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 230 98 63

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

Księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bebum1>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzje.

Wydanie I

ISBN: 978-83-283-4115-9

Copyright © Le Guide Vert Michelin – Michelin & cie

MICHELIN TRAVELPARTNER, 27 cours de l'île Seguin - 92100 Boulogne-Billancourt

Copyright © for the Polish Edition by Helion, 2018

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

BUDAPESZT

© pure-life-pictures / Fotolia.com

Kup książkę

Poleć książkę

NASZE PODPOWIEDZI

Panorama Dunaju widziana z tarasu Zamku Królewskiego lub z jeszcze wyżej położonego miejsca, np. z wieży wspaniałej Węgierskiej Galerii Narodowej, mieszczącej się w skrzydle zamku (zob. s. 68).

Panorama Budapesztu

Wizyta w jednej z węgierskich kawiarni, lokalu urządzonym z przepychem w stylu minionych epok, w którym czuć klimat dawnej Europy. Nasza ulubiona: Lotz Terem, w sali balowej dawnego domu towarowego Paryż. Ale to tylko sugestia. Każdy znajdzie miejsce, które będzie mu odpowiadało (zob. s. 32).

Wizyta w Domu Terroru, pomniku ponurych lat komunizmu, czasów masowych deportacji i łamania praw człowieka (zob. s. 92).

Wieczorny spacer wzdłuż Dunaju, po stronie Pesztu, gdzie turyści i budapeszteńscy przychodzą oglądać zachód słońca nad dzielnicą Buda, mosty nad rzeką i zamek (zob. s. 66).

Brzeg Dunaju nocą

© lomejta / Depositphotos.com

Hala targowa

Koncert w Akademii Muzycznej im. Franciszka Liszta, gdzie we wspaniałym secesyjnym wnętrzu najlepsze orkiestry symfoniczne kraju grają wybitne utwory Liszta, Bartóka, Kodályego oraz zagranicznych kompozytorów (zob. s. 91).

Odwiedzenie jednej z hal targowych, aby poznać ofertę produktów świeżych i/lub tradycyjnych. Główną halą targową miasta, największą i najbardziej imponującą, jest Hold utca. Warto też zobaczyć Fény utca, która nie zatraciła swego dawnego charakteru (zob. s. 76, 86).

Obejrzenie pamiątek komunizmu w Parku Pomników, gdzie trafiły zdjęte z piedestałów statuy i rozczłonkowane pomniki. Buty Stalina stojące przy wejściu nadają ton temu miejscu (zob. s. 118).

Przechadzka pośród secesyjnych kamienic i odkrywanie niezwykłych miejsc. Na szczególne wyróżnienie zasługuje Muzeum Sztuki Stosowanej (zob. s. 108), a także niezwykle zbiór secesyjnych mebli i innych przedmiotów w Domu Secesji Węgierskiej (zob. s. 85).

Odkrywanie w trakcie przechadzki rzeźb z brązu przedstawiających postać lub zwierzę. W mieście jest ich mnóstwo (zob. s. 98, 106, 108).

Relaks w kąpielisku kuszącym leczniczymi wodami termalnymi, basenami relaksacyjnymi i do pływania, spa, masażami... Najtrudniej będzie wybrać miejsce i klimat: orientalny, rokoko, a może bardziej współczesny (zob. s. 39).

Spotkanie z młodymi ludźmi w „barze na ruinach” (romkert) w Erzsébetváros, dawnej dzielnicy żydowskiej, w której budynek ziejący pustką w erze komunizmu, współcześnie zostały przekształcone w bary nocne. Ich wystrój jest równie zaskakujący jak panująca w nich atmosfera (zob. s. 36).

© Mikvica / Fotolia.com

Rzeźba Małego Księcia na promenadzie Dunakorzó

BUDAPESZT W TRZY DNI

Dzień 1

RANO

Wyprawa kolejką zębatą z dzielnicy Buda, spod mostu Łańcuchowego, na wzgórze, na którym znajduje się **Zamek Królewski** ★★★ (zob. s. 66), by podziwiać widok na miasto i Dunaj. W zamku zwiedzanie jednego z dwóch muzeów: **Węgierskiej Galerii Narodowej**★★ (zob. s. 68) prezentującej sztukę węgierską od średniowiecza po XX w. lub **Budapeszteńskiego Muzeum Historycznego**★ (zob. s. 69) przybliżającego poszczególne etapy dziejów miasta.

POPOŁUDNIE

Po obiedzie w zabytkowej dzielnicy **Várnegyed**★★★ (zob. s. 70), tuż obok zamku, spacer ślicznie odnowionymi uliczkami. Obowiązkowy punkt na trasie wycieczki to **kościół Macieja**★★★ (zob. s. 72), z uwagi na przepiękne wnętrza najczęściej zwiedzana świątynia w mieście.

WIECZÓR

Spacer w dół, w kierunku **mostu Łańcuchowego**★★ (zob. s. 80), by podziwiać panoramę Dunaju i widok na Peszt, a później kolacja w jednej z restauracji **na nabrzeżu**★★ (zob. s. 27, 103).

Most Łańcuchowy nocą

Dzień 2

RANO

Poznanie historycznego centrum Pesztu, począwszy od dzielnicy **Lipótváros**★★★ (zob. s. 83) z **parlamentem**★★★ (zob. s. 83), jednym ze sztandarowych budynków miasta. Później spacer po tej przyjemnej okolicy, z pełnymi zieleni placami i antykwariatami na **Falk Miksa utca** (zob. s. 42), a dla miłośników secesji – odwiedzenie **Domu Secesji Węgierskiej**★ (zob. s. 85).

POPOŁUDNIE

Obiad w jednej z licznych restauracji dzielnicy **Belváros**★★ (zob. s. 99), w pełnym życia historycznym centrum, a potem np. wyprawa do świata zakupów, zwłaszcza w okolice **Váci utca**★ (zob. s. 101), ale niezbyt długa, by zdążyć jeszcze zwiedzić **Wielką Synagogę**★★★ (zob. s. 104), latem zamykaną o 18.00.

WIECZÓR

Wczesnym wieczorem spacer po dawnej dzielnicy żydowskiej **Erzsébetváros**★ (zob. s. 104), uliczkami często uczęszczanymi przez miłośników imprez. Kolacja np. w jednej z modnych restauracji, a na koniec wizyta w wybranym przez siebie „barze na ruinach” (*romkert*, zob. s. 36).

Wielka Synagoga – wnętrza

Dzień 3

RANO

Spacer aleją **Andrássyego** ★★ (zob. s. 89), jedną z głównych arterii Budapesztu. W zależności od zainteresowań zwiedzanie **Opery** ★★, **Węgierskiego Domu Fotografii** ★, **Muzeum Franciszka Liszta** ★ czy **Domu Terroru** ★★; wszystkie są w tej samej okolicy. Obiad np. na **Liszt Ferenc tér** (zob. s. 91), rozległym placu otoczonym wianuszkiem kawiarni i restauracji.

PO POŁUDNIU

Przejażdżka metrem na **plac Bohaterów** i zwiedzanie **Muzeum Sztuk Pięknych** ★★ (zob. s. 95) z interesującymi zbiorami malarstwa europejskiego.

Potem relaks w **kąpielisku Széchenyi** ★★ (zob. s. 98), jednym z największych kompleksów termalnych w Europie, utrzymanym w barokowym stylu.

WIECZÓR

Kolacja np. nieopodal **bazyliki św. Stefana** ★★ (zob. s. 87); wieczorem w licznych barach i restauracjach w tej części miasta jest mnóstwo ludzi. Dla miłośników sztuki wycieczka do dzielnicy teatrów, na pobliską **Andrássy út** (zob. s. 89) – to okazja, by pójść na koncert lub do opery!

Kąpielisko Széchenyi

© Sempievete / Depositphotos.com

DZIEŃ 4

Dla mogących przedłużyć pobyt w Budapeszcie o dzień lub więcej: zwiedzanie mniejszych muzeów albo wycieczka w bardziej zaskakujące miejsca, takie jak **Park Pomników** ★ z monumentalnymi statuami z epoki komunizmu (zob. s. 118), **cmentarz Kerepesi** ★ z niezwykłymi nagrobkami (zob. s. 107), **Muzeum Sztuki Stosowanej** ★★, w którym wyrażono fascynację secesją (zob. s. 108), czy **Muzeum Sztuki Współczesnej** ★★ z wystawą poświęconą awangardzie węgierskiej (zob. s. 109). Alternatywa: sielankowe spędzenie czasu na łonie natury, np. spacer po **Wyspie Małgorzaty** ★★ (zob. s. 110) i **wzgórzach dzielnicy Buda** (zob. s. 115), oba miejsca są szczególnie atrakcyjne latem, gdy miasto opanowuje upał.

© Jule Berlin / Fotolia.com

Wyspa Małgorzaty

© kataronia / Fotolia.com
Most Wolności

Kup książkę

Poleć książkę

INFORMACJE PRAKTYCZNE

Kup książkę

Poleć książkę

OTO BUDAPESZT

Natura szczerze obdarzyła to miejsce, dając mu wielką rzekę, obfitość wód termalnych, żyzne równinne ziemie na lewym brzegu i malownicze wzgórza na prawym. Ludzie od wieków czerpali z tych bogactw: Rzymianie wzniesli obóz wojskowy i miasto na równinie, Węgrzy – średniowieczną Budę na wysokim wzgórzu, Turcy zostawili po sobie łaźnie, a Austriacy – cytadelę na Górze Gellérta. Te wszystkie obiekty tworzą barwny i zaskakujący różnorodnością krajobraz kulturowy. Budapeszt już dwukrotnie trafił na listę światowego dziedzictwa kulturalnego i przyrodniczego UNESCO, na którą wpisano śródmiejską część obu nabrzeży Dunaju z górami Zamkową i Gellérta, a także aleję Andrassyego i plac Bohaterów. Jednak w mieście jest jeszcze wiele innych fascynujących miejsc, jak choćby Wyspa Małgorzaty, jaskinie stalaktytowe na wzgórzach Budy czy ruiny rzymskiego Aquincum.

Położenie – Węgierska stolica leży na południe od Zakola Dunaju (*Duna Kanyar*), w miejscu, gdzie stykają się trzy wielkie regiony geograficzne: ciągnący się na wschód od Alp, a od północy i zachodu ograniczony Dunajem Kraj

Zadunajski (*Dunántúl*), obejmująca większą część kraju na wschód od Dunaju Wielka Nizina Węgierska (*Alföld*) oraz Średniogórze Północnowęgierskie (*Északi-középhegység*).

Dunaj – Rzeką jest tym elementem krajobrazu węgierskiej stolicy, który przez wieki najbardziej wpływał na rozwój miasta. Z prawie 2900 km długości Dunaju (po Wołdze najdłuższej rzeki Europy) 28 km przypada na Budapeszt. Szerokość rzeki w obrębie miasta znacznie się waha: pod Górą Gellérta wynosi 285 m, a w okolicy wyspy Szentendrei aż 640 m. Średnia głębokość rzeki to 3–4 m, ale w niektórych miejscach dochodzi i do 10 m. Przez wieki Dunaj raczej dzielił, niż łączył i wpływał na niezależny rozwój prawobrzeżnej Budy i lewobrzeżnego Pesztu. Jednak odkąd na rzece pojawiły się stałe mosty, zdaje się ona już nie przecinać, lecz spajać węgierską stolicę. Z mostów doskonale widać różnicę w krajobrazie obu brzegów. Buda leży na wzgórzach, z których większość ciągnie się półkołem w odległości ok. 8 km od centrum miasta. Wysokość Wzgórz Budzińskich waha się od 150 do 500 m. Węgrzy nazywają ją jednak bez wyjątku

© azafiro / Fotolia.com

Most Łańcuchowy

„górami” (hegy). Najwyższa jest **Góra Jana (János-hegy)**, która ma 527 m n.p.m., najbardziej stroma – **Góra Gellérta**. To właśnie jej ostro wcinające się w rzekę zbocze jest jedną z wizytówek miasta.

Ukształtowanie terenu – Zwykle się uważa, że – w przeciwieństwie do Budy – Peszt jest zupełnie płaski. To prawda o tyle, że w przypadku Pesztu trudno gołym okiem wyróżnić znaczące różnice wysokościowe, ale i tu teren pnie się w górę, tym bardziej, im dalej od rzeki, choć wzrost wysokości jest powolny i dość równomierny. Takie amfiteatralne położenie Pesztu dodaje uroku węgierskiej stolicy i sprawia, że lewobrzeżna część miasta widoczna jest jak na dłoni z licznych punktów widokowych po budzińskiej stronie.

Klimat – Klimat Budapesztu jest przyjemny, umiarkowany. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, którego średnia temperatura wynosi 22°C, a najzimniejszym styczeń – jedyny miesiąc ze średnią poniżej zera: -1°C. W ostatnich latach w miesiącach letnich nierzadkie są okresy upałów, gdy temperatura przez kilka dni z rzędu przekracza 30°C. Wichury, burze i mgły należą w Budapeszcie do rzadkości, a prędkość wiatrów jest znikoma. Średnia roczna suma opadów wynosi 600 mm.

© dlaboulique04 / Depositphotos.com

Tárnok utca

Źródła termalne – Specyfiką Budapesztu jest jego uzdrowiskowy charakter. Rangę uzdrowiska nadał miastu, z uwagi na znajdujące się tu liczne źródła termalne, już I Międzynarodowy Kongres Balneologiczny w 1937 r. Dwa najcieplejsze źródła w mieście mają temperaturę 74 i 76°C. Wiele źródeł posiada właściwości lecznicze: część wód nadaje się do kuracji pitnych, inne są wykorzystywane do inhalacji i kąpielii. Budapeszt słynie ze swoich łaźni (najstarsze, używane do dziś, pochodzą z czasów tureckich), a także ze wspaniałych, pełnych atrakcji kąpielisk.

© wildman / Depositphotos.com

Pomnik Gellérta na Górze Gellérta

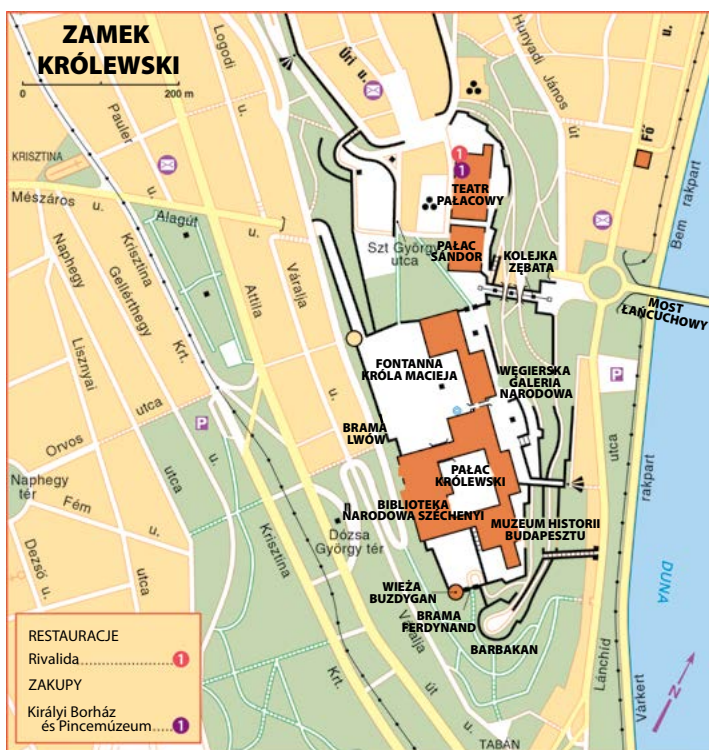
ukazuje króla w trakcie polowania, a inspiracją do jego powstania była ballada poety romantycznego Mihályego Vörösmartyego, w której mowa o spotkaniu króla z piękną dziewczyną w trakcie łowów. Na lewo za fontanną znajduje się **Lwia Brama** (Oroszlános kapu), strzeżona przez dwa kamienne lwy, prowadząca na dziedziniec wewnętrzny zamku. Otaczają go majestatyczne budynki, w tym warta uwagi **Biblioteka Narodowa im. Széchenyiego** (Országos Széchenyi Könyvtár). Warto przejść przez hol **Budapeszteńskiego Muzeum Historycznego** (zob. s. 69) w głębi dziedzińca i zejść schodami prowadzącymi w kierunku południowej części murów obronnych i **wieżę Buzdygan** (Buzogány-torony) o stożkowatym dachu – pozostałości po średniowiecznych fortyfikacjach. Można wyjść z terenu zamku przez znajdującą się obok **bramę Ferdynanda** (Ferdinand kapu), by zobaczyć **barbakan** pochodzący z XIV i XV w. Za ogrodami rozpościera się dzielnica Tabán.

Węgierska Galeria Narodowa

(Magyar Nemzeti Galéria) ★★

György Szent tér – tel. 201 9082 – www.mng.hu – wt.–nd. 10.00–18.00 (w tym wstęp na wieżę, oprócz dni, gdy jest brzydka pogoda) – 1800 Ft (bezpł. z Budapest Kártya).

Muzeum prezentuje węgierskie malarstwo i rzeźbę z okresu od średniowiecza po wiek XX. Zbiory rozmieszczono na czterech poziomach (tytuły dzieł po angielsku i węgiersku). W dawnej sali tronowej znajduje się piękna kolekcja **późnogoetyckich ołtarzy** ★. Szczególnie cenne są XV- i XVI-wieczne tryptyki i poliptyki, niektóre monumentalne, pochodzące z dawnych komitatów (powiatów) Szepes (ołtarz z Szepes), Sáros (ołtarz Marii Magdaleny), Liptó (ołtarz św. Andrzeja), Zólyom (ołtarz św. Marcina) i Csík (główny ołtarz Zesłania Ducha Świętego). Malarzy XIX w. reprezentuje **Mihály Munkácsy** (1844–1900) i jego serdeczny przyjaciel **Laszlo Paál** (1846–79). Pierwszy

Węgierska Galeria Narodowa

studiował w Berlinie, Monachium i Paryżu. W *Ostatnim dniu skazańca* widać, że jego malarstwo jest realistyczne, pełne dramatyzmu, ale już w *Kobiecie noszącej chrust*, obrazie namalowanym w trakcie pobytu w Barbizon we Francji, widoczne jest zainteresowanie pejzażem. Drugi twórca również pozostawał pod wpływem szkoły barbizońskiej i wyrażał swój artyzm głównie poprzez malowanie krajobrazów (*Południe*, *Ścieżka w lesie Fontainebleau*, *Pejzaż z krowami*). Muzeum kolekcjonuje również monumentalne dzieła o tematyce historycznej, jak *Chrzest Wajka* (późniejszego króla Węgier Stefana I) autorstwa Gyuli Beneczúra oraz – na podeście schodów przy pierwszym piętrze – *Miklós Zrínyi w bitwie pod Szigetvár* Johanna Petera Kraffta. Przy dobrej pogodzie warto wejść na wieżę. Pod odnowioną **kopułą** utworzono tarasy, z których roztacza się panoramiczny **widok** ★★ na Budapeszt (*wejscie z trzeciego piętra muzeum*).

Budapeszteńskie Muzeum Historyczne (Budapesti Történeti Múzeum) ★

György Szent tér 2 – tel. 487 8800 – www.btm.hu – wt.–nd. III–X 10.00–18.00, XI–II 10.00–16.00 – 2000 Ft (bezpł. z Budapest Kártya).

Muzeum przybliży historię Budapesztu. W poszczególnych salach z różnorodnymi kolekcjami (znaleziska z wykopaliisk, biżuteria, ceramika, przedmioty codziennego użytku) można się zapoznać z dziejami tych terenów w prehistorii, starożytności, średniowieczu i czasach współczesnych. Pokazano również etapy budowy zamku. Warto zwrócić szczególną uwagę na **salę rzeźb gotyckich** (*parter*), gdzie zebrano wyjątkowe kamienne statuy, których piękno jest znakomicie podkreślone oświetleniem (*plan ekspozycji można wziąć przed wejściem do sali, ułatwi to identyfikację rzeźb*). Zwiedzanie zbudowanych w średniowieczu dolnych poziomów i piwnic zamku pozwala odkryć wspaniałe sale o sklepieniu ostrołukowym (imponująca sala z piecem kaflowym), które w większości przypadków pochodzą z czasów Zygmunta Luksemburskiego, panującego w latach 1387–1437. Innym ciekawym miejscem jest **kaplica królewska** zbudowana w XIV w., za panowania władców z dynastii Andegawenów. Pośrodku pomieszczenia wypełnionego światłem wpadającym przez trzy witrażowe okna stoi ołtarz o trzech skrzydłach.

BUDAPESZT

Ruszaj w świat z przewodnikiem Michelin!

- poręczny format
- czytelny układ treści
- fascynujący portret miasta
- liczne ciekawostki
- aktualne informacje praktyczne

Michelin zaprasza Cię do wspólnego odkrywania najpiękniejszych zakątków Budapesztu. Z tym przewodnikiem zwiedzanie będzie prawdziwą przyjemnością! Szukasz niezwykłych miejsc i intrygujących zabytków? Nic prostszego! Dzięki gwiazdkom przy nazwach obiektów, dzielnic i miast nie pominiessz żadnej turystycznej atrakcji. Szczegółowe plany i mapy ułatwią poruszanie się po mieście i jego okolicach. Starannie dobrane propozycje miejsc pomogą Ci znaleźć niebanalny nocleg, restaurację czy kawiarnię, w których spędzisz wyjątkowe chwile.

Gwiazdki – tradycyjny system oceny atrakcji turystycznych:

- ★★★ zobacz koniecznie
- ★★ warto odwiedzić
- ★ godne uwagi

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
tel.: 0 801 339900
kom.: 0 601 339900

ISBN 978-83-283-4115-9

9 788328 341159

Zaplanuj trasę podróży
z serwisem
www.ViaMichelin.com

Cena 20,90 zł

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA